

Grøss og gru- et skriveopplegg

Undervisningsopplegget passer godt på høsten, gjerne rundt *Halloween*. Det er mørkt ute og i rommet er det tent lys. En kan kjenne og føle på stemningen...

(*The Haunted House*, Danielle Montella, 2004)

Det sentrale i opplegget er ordvalg: *Hvilke ord trenger vi for å skrive om et spøkelseshus?*

Kompetansemål (K06):

- variere ordvalg og setningsbygning i egen skrivning
- beskrive ordklasser og deres funksjon
- skrive enkle fortellende og beskrivende tekster
- bruke ulike typer notater og eksempeltekster som grunnlag for egen skrivning
- lese, reflektere over og samtale om egne og andres tekster

---

1. Høytlesing fra *Sort magi* av Peter Gotthardt. For å komme i rett stemning.

2. Ordvalg: Man trenger ulike ord til ulike tema.

«Hvilke ord trenger man når man skal skrive om et spøkelseshus?»

Idemyldring: Skriv ned ordene elevene kommer med på tavla (blod, mørkt, redd, hjertebank, edderkopp osv.)

Samtale om at skumle ord ikke bare er adjektiv, men også verb og substantiv.

Adjektiv: gammel, knirkete

Verb: å hyle, å skjelve

Substantiv: en skygge, et skjelett

3. Bilde som inspirasjon og skriveramme som støtte

«Nå skal dere få se et hus.» Et bilde av et skummelt hus blir vist på smartboarden.

«Tenk deg at du **MÅ** gå forbi dette huset. Det finnes ingen annen vei».

Se på bilde og hør på lydopptak av lyder som er med på å skape stemning:

Squeaking_door-Sarasprella-1754011079.mp3

Lightning Strike Summer Storm-SoundBible.com-1070450923.mp3

«Hva ser, hører, lukter og føler du når du ser huset?»

Elevene får et skjema som de skal fylle ut med stikkord. Du skal hjem. Du må gå forbi det verste huset i gata.

Det finns ingen annen vei, og du gruer deg...

Hva føler du?

Hva hører du?

Hva ser du?

Hva lukter du?

Etter ca. 5 minutter skal elevene dele idèer med hverandre. Disse ideene kan de fylle inn i sitt eget skjema.

Felles deling på smartboarden.

4. Modelltekst:

«Du skal nå bruke idèene du har skrevet i skjemaet ditt for å skrive en skummel historie, men først skal vi lese et eksempel på hvordan en slik historie kan være»:

Et kaldt grøss går nedover ryggmargen din. Du ser deg nervøst rundt og ser portretter som stirrer på deg bak tykke lag av støv. Kaldt lys strømmer inn gjennom et sprukket vindu og kaster nifse skygger på vinduene. Etter hvert som du beveger deg innover i huset får du en følelse av at noen følger etter deg. Du ser deg rundt, men ser ikke annet enn tomme ganger og ansikter på bildene som stirrer på deg. Det er akkurat som at bildene snakker til deg: «Gå tilbake», sier de. Du vet du burde snu, men noe trekker deg videre mot de mørke rommene.

Du kommer til et mørkt rom midt i huset. Skygger kryper rundt føttene dine og drar deg innover. I panikk strekker du deg etter lysbryteren og skrur den av og på, men rommet er fortsatt like mørkt. Frykten kommer smygende, og du vet det. Du er ikke alene...

Klassen samtaler om denne teksten:

Hvilke ord har forfatteren brukt for å gjøre teksten spennende?

6. Skrive innledning og samtale om disse: Elevene får starte med innledningen på sin egen grøsser. Etter 5 min. leser noen elever opp sine innledninger. «*Hvilke ord har han/hun brukt for å sette leseren i riktig stemning?*»

Elevene skriver videre.

7. Dele tekstene: Til slutt deler elevene tekstene sine i grupper. Hver gruppe velger ut en tekst som skal leses for alle. Når de utvalgte tekstene leses, kan det gjøres i et mørkt rom med tente lys og musikk eller lydfiler som passer. *Grøss og Gru!*

Tips! Man kan bruke dokumentkamera for å vise fram elevtekster og streke under ord som beskriver stemningen og samtale rundt disse.

Dette opplegget ble gjennomført på 3. trinn på Charlottenlund barneskole. Det var en vellykket time med stort engasjement og mye **skriveglede**. Det fenget alle! Det var spesielt gøy at også de som har problemer med å produsere tekst til vanlig, var motivert for denne oppgaven. Da føler vi som lærere at vi har lyktes.

Vi hadde først tenkt at dette opplegget kun skulle være en skrivetrening og ikke et større bokprosjekt, men elevene spurte i etterkant av timen om når de skulle få skrive ferdig historien. Vi tror derfor at denne oppgaven fortjener å ende opp som et skikkelig sluttprodukt og ikke bare som en halvferdig tekst i skriveboka.

Hvis dette skal være en tekst elevene skal jobbe mye med, vil det være naturlig å ha med kriterier, respons osv. Arbeidet kan ende i et produkt, som f.eks. ei bok.

Du skal hjem. Du må gå forbi det verste huset i gata. Det finns ingen annen vei...

Hva føler du?

Hva hører du?

Hva ser du?

Hva lukter du?